

MALÝM — VELKÝM/KLÁRA MAIEROVÁ

**FAKULTA
ARCHITEKTURY
ČVUT V PRAZE**

15120 ÚSTAV KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY / ATELIÉR SALZMANN / KRAJINÁŘSKÝ ATELIÉR VELKÝCH
MĚŘÍTEK / LETNÍ SEMESTR / 2020 / PROJEKT: LIPNICE NAD SÁZAVOU / KVADRANT D / KLÁRA MAIEROVÁ

OB SAH

ZADÁNÍ	1
LOKACE.....	2
ANALÝZY.....	3 – 4
ANALÝZY 1. ČÁST.....	5
ANALÝZY 2. ČÁST.....	6
ANALÝZY 3. ČÁST.....	7
ANALÝZY 4. ČÁST.....	8
ANALÝZY 5. ČÁST.....	9
SWOT.....	10
KONCEPCE.....	11
KONCEPCE SKUPINY D.....	12 – 13
KONCEPCE STŘED MĚSTA.....	14
KONCEPCE CESTNÍ SÍŤ.....	15
DETAIL.....	16
UMÍSTĚNÍ DETAILU.....	17
STÁVAJÍCÍ STAV.....	18
PROBLÉMOVÁ MAPA.....	19
KONCEPCE LÁVKY.....	20
LOGO.....	21
SITUACE.....	22
ŘEZOPOHLED.....	23
POHLED.....	24
LÁVKA.....	25
NÁVRH VEGETACE.....	26 – 27
ŘEZOPOHLED 1.20.....	28 – 29
PERSPEKTIVA.....	30
MODEL.....	31
ZDROJE.....	32

VŠECHNA MĚŘÍTKA UVEDENA V PORTFOLIU ODPOVÍDÁ FORMÁTU A3

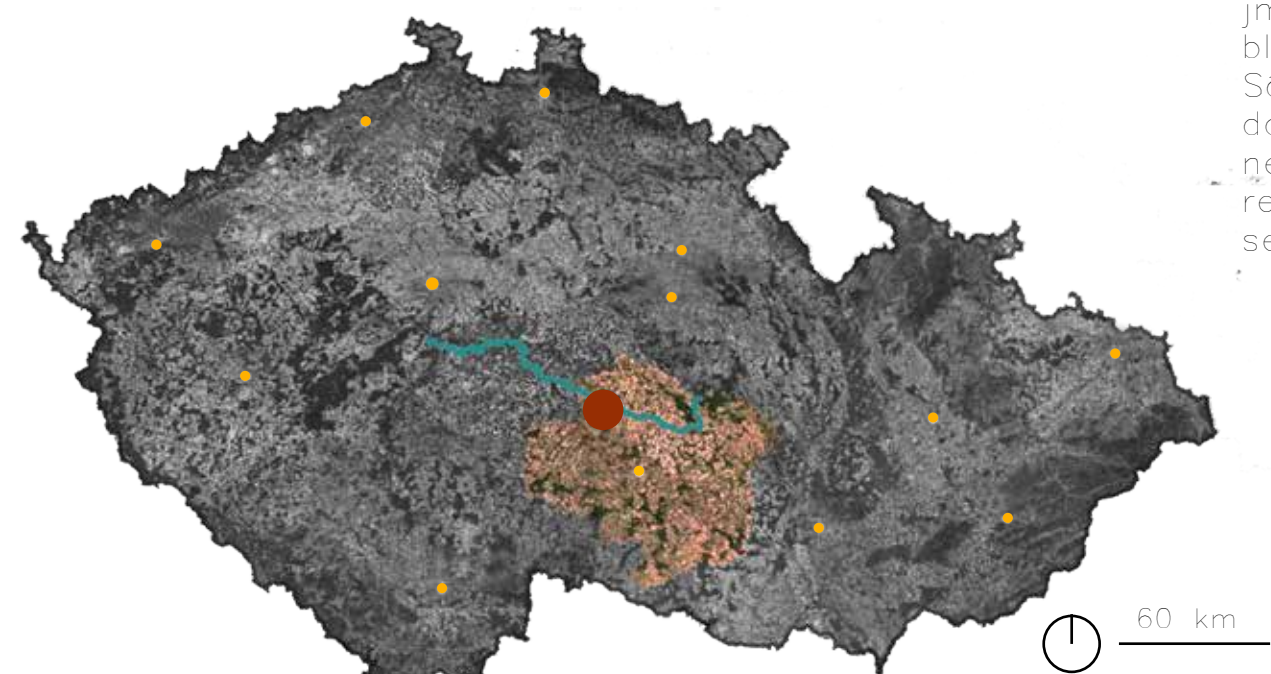
ZADÁNÍ

Úkolem letošního semestru bylo zanalyzovat katastrální území Lipnice nad Sázavou. Rozdělily jsme se do 4 skupin a každá skupina dostala svůj kvadrant. Zpracovali jsme o něm potřebné analýzy. Spojením těchto analýz vznikl společný model a SWOT analýza. Nadále jsme si každý vybral detail, kterému jsme se věnovali až do konce ateliéru.

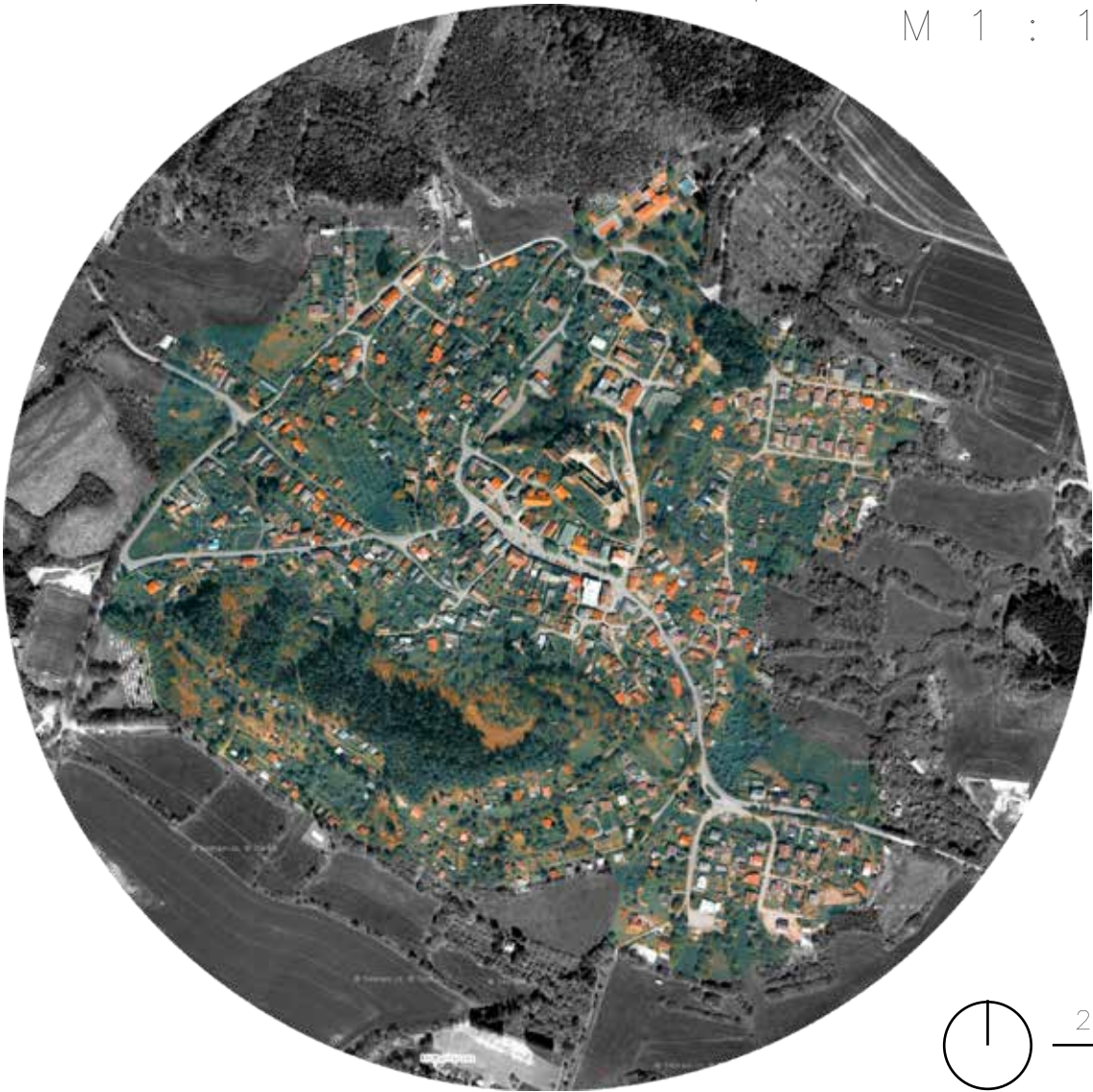
Lipnice nad Sázavou v rámci ČR
M 1 : 3 000 000

Důležité je podotknout, kde vlastně ta řeka Sázava je, když se nachází ve jméně tohoto města. Nachází se přibližně 6 km severně od Lipnice nad Sázavou, takže městem neprotéká, ale do jejího toku přispívá přítokem jménem Pstružný potok. Ten teče přírodní rezervací Kamenná trouba nacházející se jihozápadně od města.

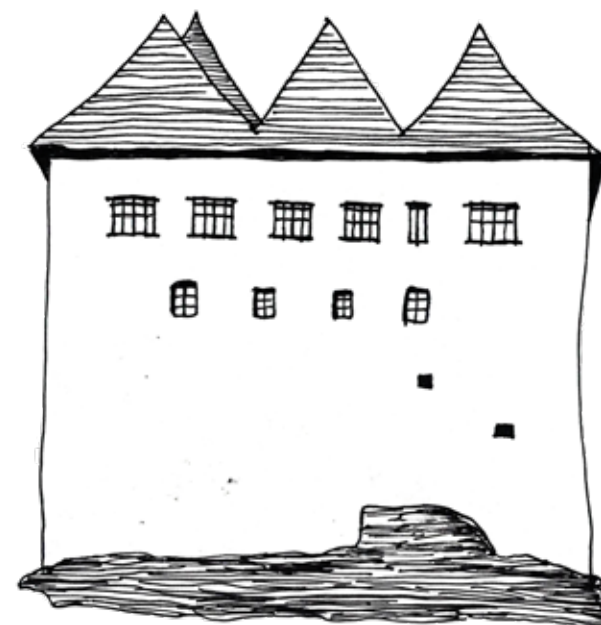

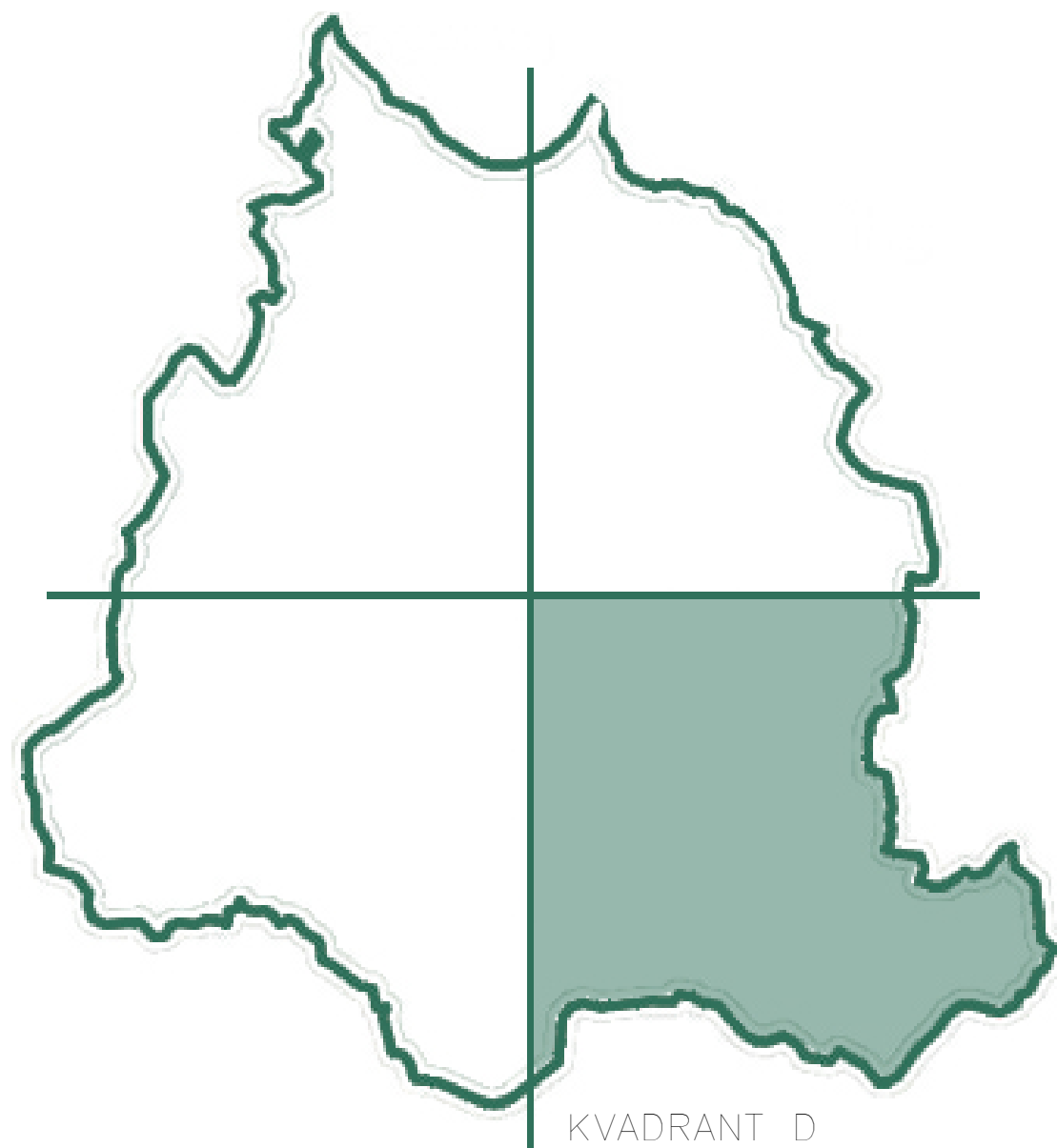
Lipnice nad Sázavou
M 1 : 1000

Lipnice nad Sázavou se nachází v severní části kraje Vysočina. Nepatří zrovna mezi největší města, žije zde pouze 600 obyvatel. Může se ale chlubit mnoha krásami, které nabízí. Hlavní dominantou tohoto městečka je hrad. Nachází se v jeho centru na nejvyšším bodě. Můžeme ho zahlédnout už z velké dálky, protože se tyčí nad krajinou. Lipnice nad Sázavou se může chlubit i jinými zajímavostmi jako třeba Národní památník odposlechu, či přírodními krásami.

ANALÝZY

VRSTVY, KTERÝMI JSME SE ZABÝVALI

1. Přírodní poměry, ochrana přírody, ÚSES
2. Historický vývoj krajiny, kulturní krajina, typické materiály, funkce a proporce, pohledové osy
3. Voda v krajině – povodí, vodní toky, vodní plochy
4. Lesy, zemědělská půda, eroze, komunikace
5. Člověk v krajině – vyhlídky, oblíbená místa, prostupnost, průchodnost, dostupnost, turistické trasy, klimatické změny

ANALÝZY – 1. vrstva

Přírodní poměry, ochrana přírody, ÚSES

Autor: Michal Surý

/Lipnice nad Sázavou 1:50000

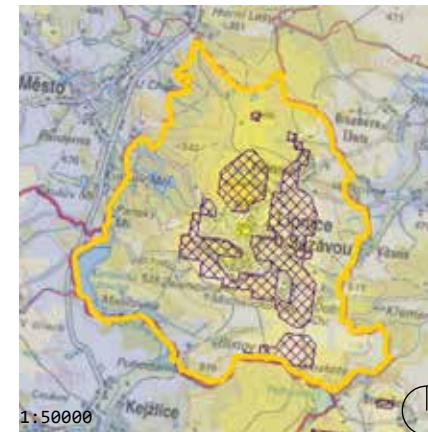
1:100000
/Chráněné krajinné oblasti v širším okolí
Lipnice nad Sázavou viditelné z hradu

1:50000
/Maloplošně chráněné území Kamenná trouba
Rozloha 65 ha

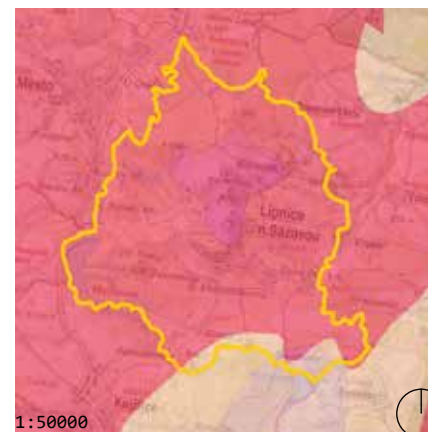
1:50000
migrační koridory
kritická místa

1:50000
/Území vhodná pro výstavbu větrných
elektráren
Oblast sužují vysoké poryvy větru od ji-
hovýchodu.

1:50000
/Zvýrazněný výškopis se sklonitostí svahů
Převýšení tvoří kopcovitá krajina a vod-
stvo včetně zatopených lomů.

1:50000
/Dvojslídny granit - žulové podloží
Voda se nevsakuje do hloubky, ale odtéká
po spádu na zemědělskou půdu pod kopcem

1:50000
/Zvýrazněný výškopis se sklonitostí svahů
Převýšení tvoří kopcovitá krajina a vod-
stvo včetně zatopených lomů.

ANALÝZY – 2. vrstva

Historický vývoj krajiny, kulturní krajina, typické materiály, funkce a proporce, pohledové osy

Autor: Valentýna Jungvirthová

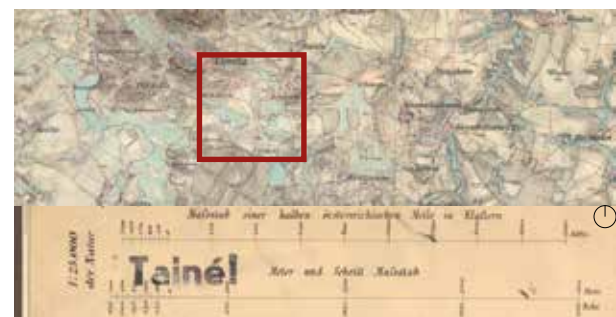

1- rybník Křivoláč (dnes zaniklý)

1. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ Josefsinské 1764-1768 a 1780-1783 (rektifikace)

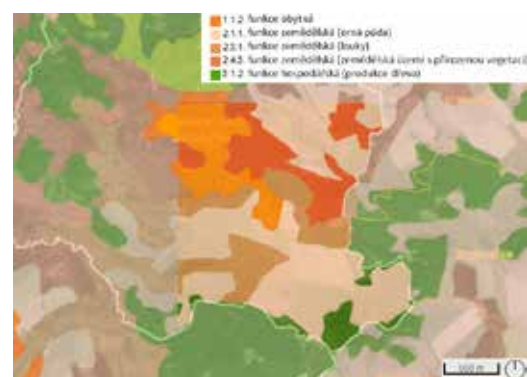
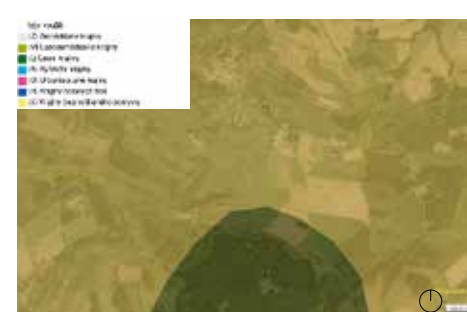
2. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ Františkovo 1836-1852

3. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ Františko-josefsinské 1887-1880

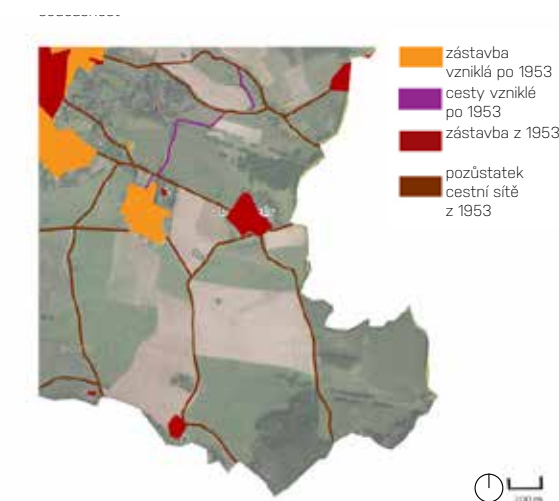
Indikační skica stabilního katastru 1838

funkce a využití krajiny

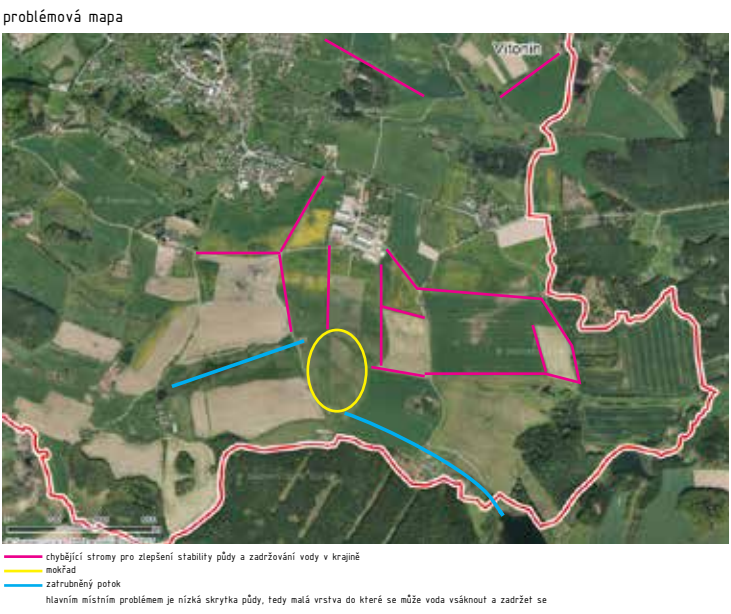
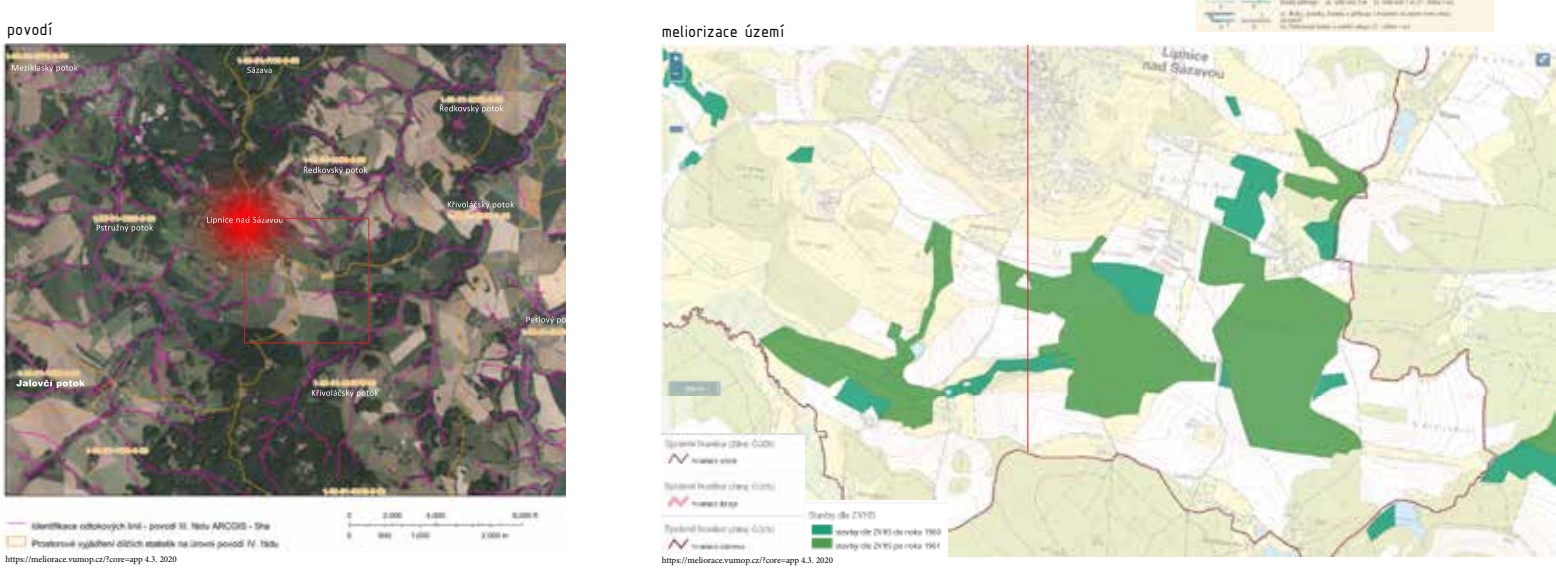
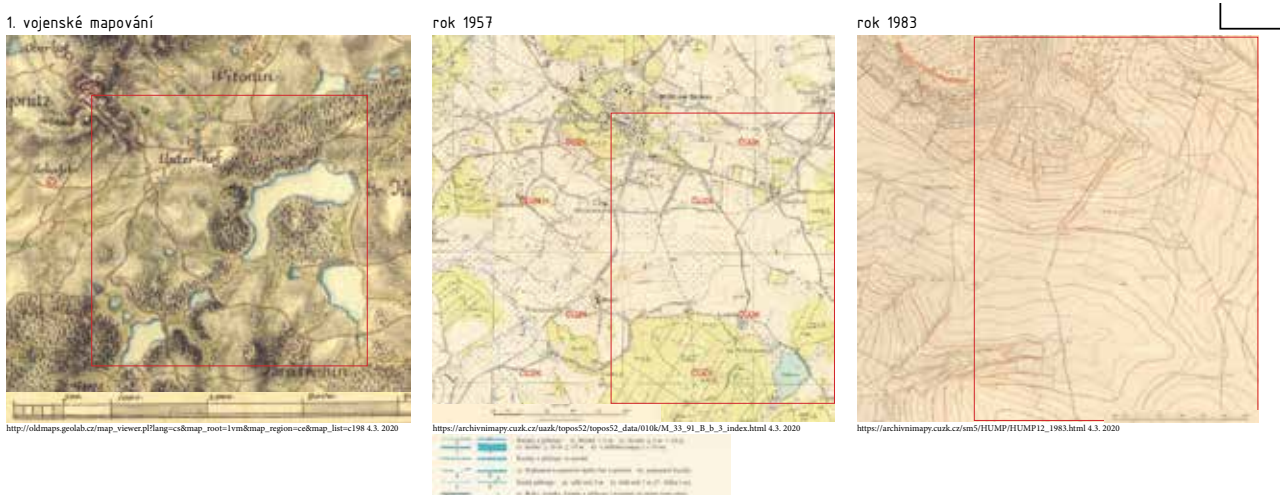
výhledy

problémová mapa
Stejně jako ve zbytku České republiky se v rámci znárodnění půdy za komunistického režimu malá pole rozorala a vznikly velká pole a louky. Nebylo už zapotřebí tolik polních cest, mezí a re-mízků. Toto poničení krajiny má dopady na dnešní problémy se suchem, erozí půdy a další.

ANALÝZY – 3. vrstva

Voda v krajině – povodí, vodní toky, vodní plochy
Autor: Barbora Filösslová

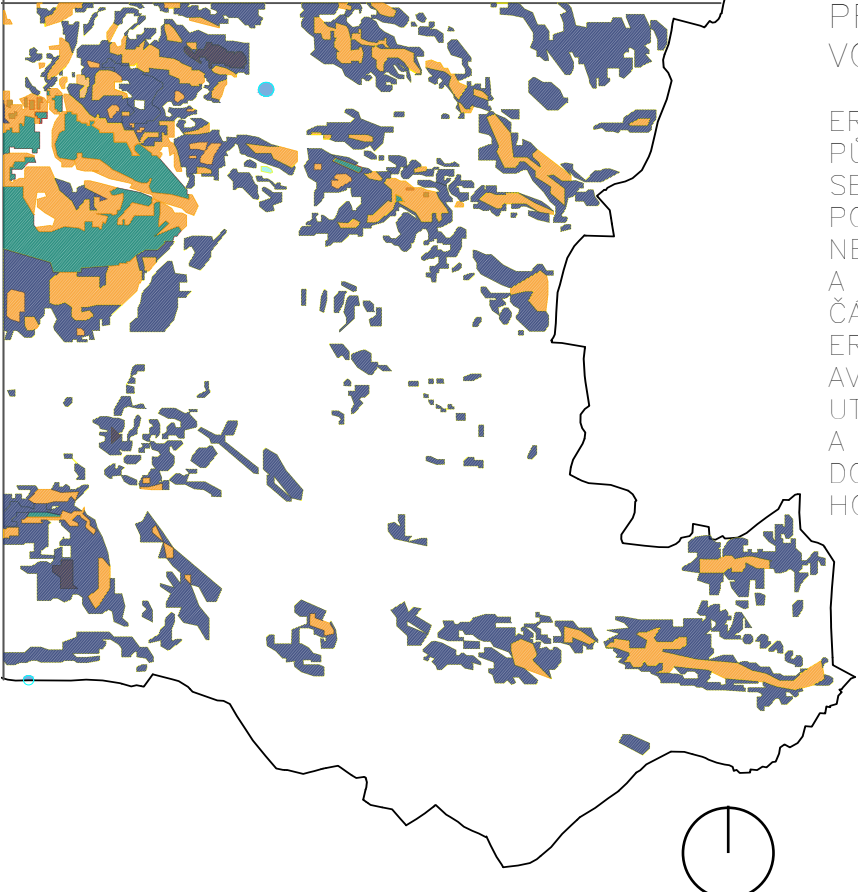
ANALÝZY – 4. vrstva

Lesy, zemědělská půda, eroze, komunikace
Autor: Klára Maierová

PROBLÉMOVÁ MAPA – PARCELY TEHDY A NYNÍ

PODKLADOVÁ MAPA JE Z ROKU 1936. MŮŽEME VIDĚT, JAK TEHDEJŠÍ POLE VYPADALY. BYLO JICH MNOHO A BYLY MALÉ. DNEŠÍ POLE JSOU OBROVSKÁ, VODA SE V KRAJINĚ NEMÁ JAK UDRŽET A PŮDA TRPÍ EROZÍ. JEDNA Z KONCEPCÍ SKUPINY D JE, ŽE BYSE TATO VELKÁ POLE MĚLA VRÁTIT DO PŮVODNÍ PODOBY, OBMĚŇOVAT PLODINY, MEZI POLI VYSADIT STROMY A TÍM BYCHOM ZAJISTILI LEPŠÍ PODMÍNKY PRO ČESKÉ ZEMĚDĚLSVÍ A KRAJINU.

PROBLÉMOVÁ MAPA – VODNÍ EROZE

EROZE HROZÍ NEJVÍCE PŮDĚ VE MĚSTĚ. MĚSTO SE NACHÁZÍ NA ŽULOVÉM PODKLADU, TAKŽE VODA NEMÁ TENDENCI SE VSAKOVAT A ODTÉKÁ PRYČ. VE SPODNÍ ČÁSTI KVADRANTU D JE EROZE MNOHEM MENŠÍ, AVŠAK S VYSÁZENÍM STROMŮ, UTVOŘENÍ MENŠÍCH POLÍ A ODTRUBNĚNÍM POTOKŮ DOSÁHNEME I MENŠÍCH HODNOT.

ANALÝZY – 5. vrstva
Člověk v krajině – vyhlídky, oblíbená místa, prostupnost, průchod–
nost, dostupnost, turistické trasy, klimatické změny
Autor: Viola Horthová

ZNAČENÍ TURISTICKÉ STEŽKY

LESNÍ CESTA

LIPNICE NAD SÁZAVOU

Část obce Lipnice nad Sázavou, nazvaná Gondor planiny pod hradem, je oblast plná luk, polí a pastvin. Lesu zde máme jen malé procento z celové plochy dané části a to z pravidla po okrajích katastrálního území. Co se týče analýzy člověka v krajině, nalezneme tu žlutou a modrou turistickou trasu a část naučné stezky malíře Jana Zrzavého, která prochází i okolními obcemi. Na stezce nalezneme naučné tabule o okolí. Prochází tudy taky cyklostezka 4155. Kromě turistických tras a silnice třetí třídy se zde nenachází mnoho dalších cest, kvůli velikosti polí a luk, které na sebe těsně navazují. Z turistických tras máme častokrát krásný výhled na hrad a obci. Terén je zde bez výrazných terénních rozdílů. V historii zde vedly potoky, které jsou v dnešní době zatrubněné. Na jižní katastrální hranici nalezneme rybník Pelhřímák. Také se zde nachází chráněné území, přírodní památka Rybníček u Dolního Dvora, nově vyhrášená v roce 2018. Cílem je ochrana udržení nebo zlepšení stavu biotopu rybníčka a přilehlých mokřadních i suchozemských biotopů. Hlavním cílem je podpora populace zvláště chráněných druhů obojživelníků zejména čolka velkého.

VÝHLID NA HRAD

POVRCH CESTY

Šířka cesty 2,4m

Polní cesta pokračuje na jih

SAŽEME SI PÁDM DO RYBNÍKA!

ŠÍŘKA CESTY 2,4m

Polní cesta pokračuje na jih

POVRCH CESTY

VÝHLID NA HRAD

ŠÍŘKA CESTY 2,4m

Polní cesta pokračuje na jih

SWOT ANALÝZA KVADRANTU D

TÉMA: LESY, ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA, EROZE

SILNÉ STRÁNKY

- téměř celé pokryto zemědělskou půdou, přibližně polovina trvale zatravněná
- díky tomu nehrozí silná eroze, chemizace, mechanizace půdy

SLABÉ STRÁNKY

- pouze zemědělská půda, přibližně 5% území tvoří les
- silná vodní eroze v okolí města
- otevřená krajina, málo úkrytů pro zvěř

PŘÍLEŽITOSTI

- vysázení nových stromů
- krásné výhledy, vylepšit, či vytvořit lepší síť cest pro turisty, či místní
- vytvoření nových či obnova starých vodních ploch

HROZBY

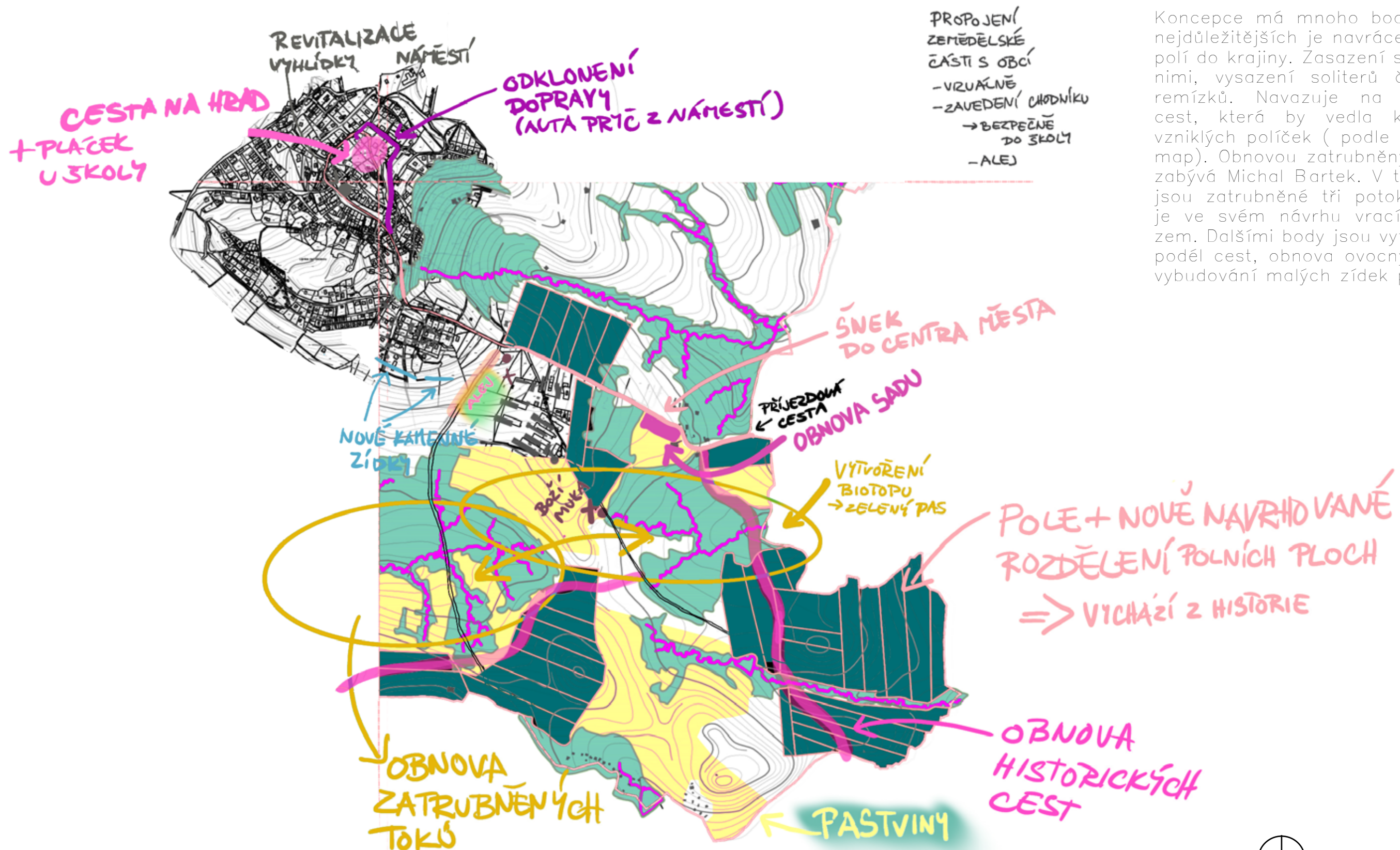
- eroze půdy na svahu
- velký svah voda stéká do nižších poloh, nepravidelně zamokřené, podmáčené půdy

KONCEPCJE

SPOLEČNÁ KONCEPCE SKUPINY D M 1 : 1000

(Michal Surý, Valentýna Jungvirthová, Klára Maierová, Viola Horthová, Barbora Flösslová, Michal Bartek)

Koncepce má mnoho bodů. Jedna z nejdůležitějších je navrácení menších polí do krajiny. Zasazení stromů mezi nimi, vysazení soliterů či vytvoření remízků. Navazuje na to obnova cest, která by vedla kolem nově vzniklých políček (podle historických map). Obnovou zatrubněných toků se zabývá Michal Bartek. V tomto místě jsou zatrubněné tři potoky a Michal je ve svém návrhu vrací zpátky na zem. Dalšími body jsou vytvoření alejí podél cest, obnova ovocných sadů či vybudování malých zídek pod vesnicí.

KONCEPCE SKUPINY D

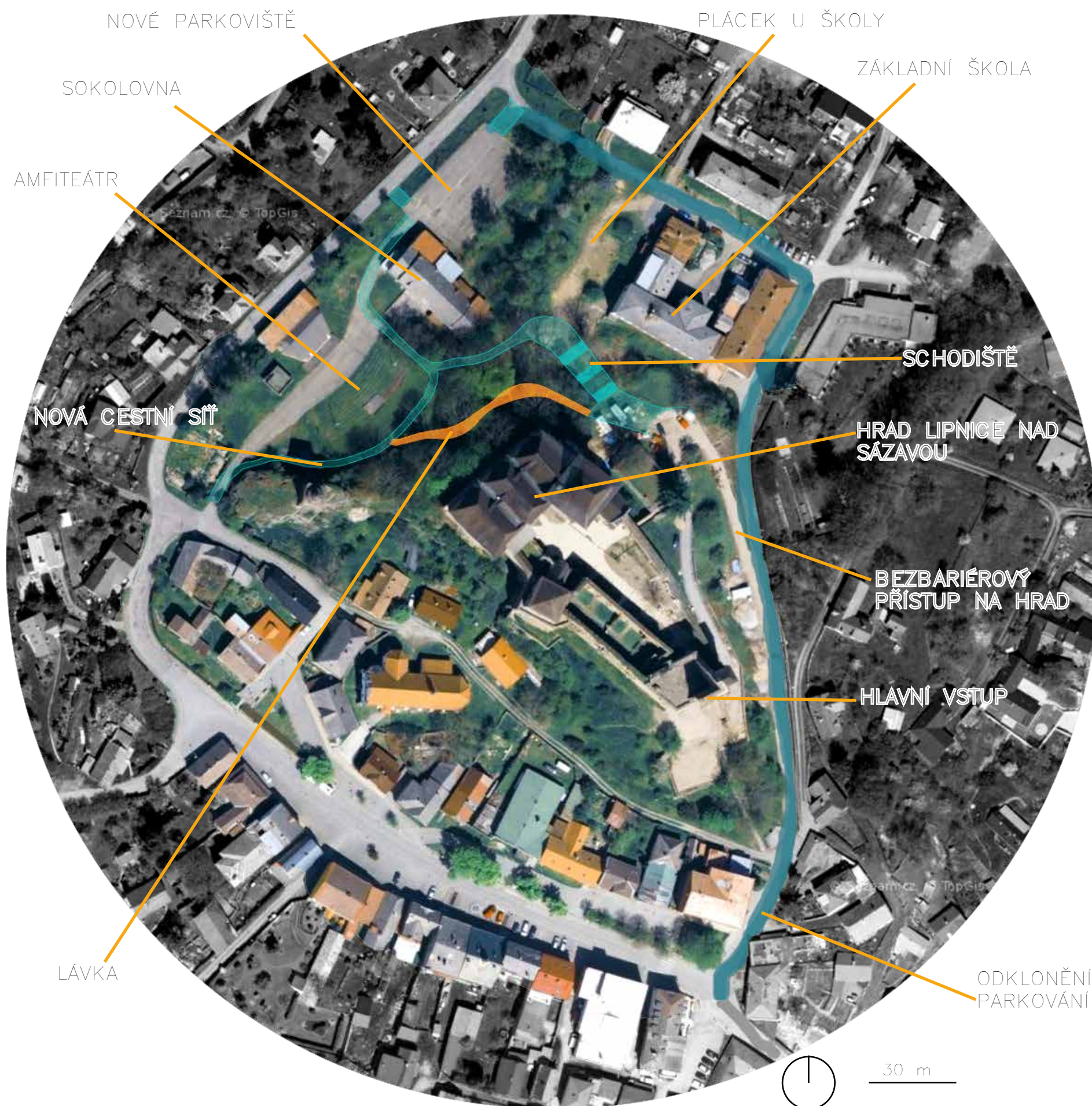
nějaká místa je třeba vyčistit

obrovská pole

KONCEPCE VE STŘEDU MĚSTA M 1 : 1500

Autoři: Michal Surý, Klára Maierová, Valentýna Jungvirthová

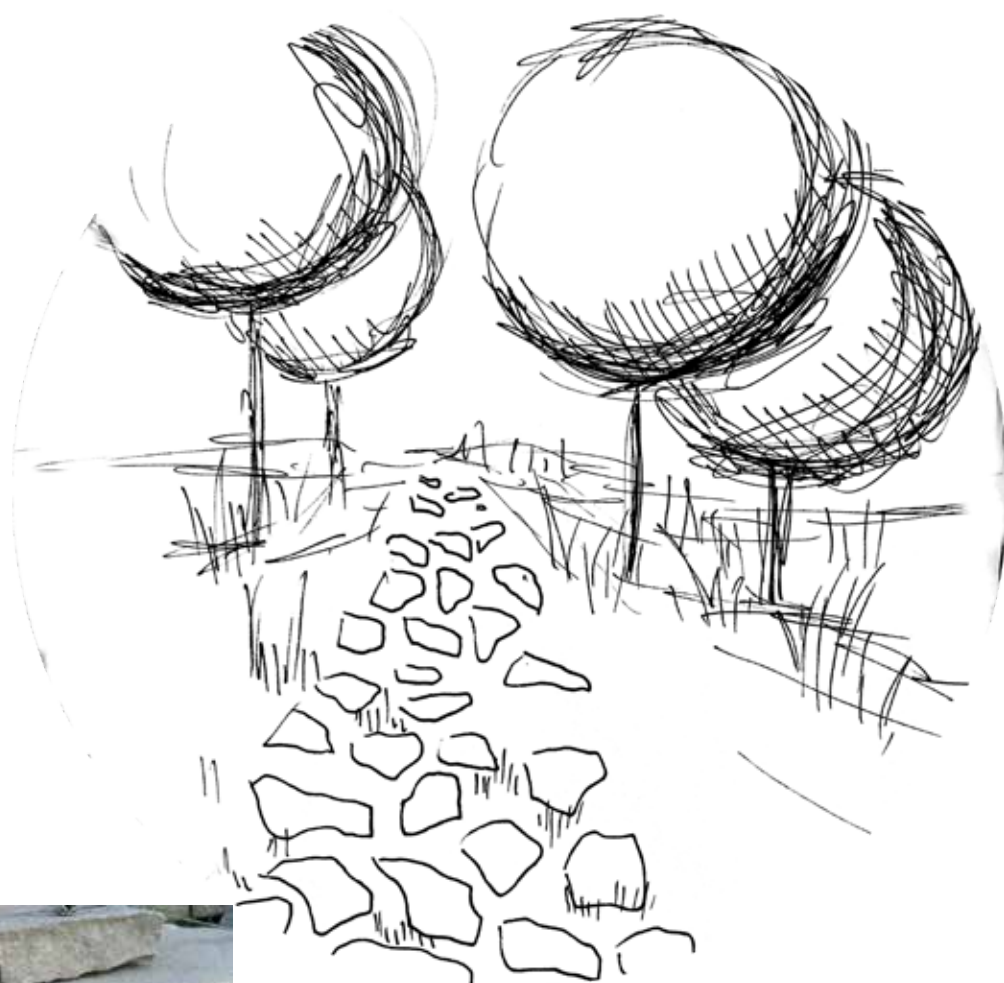

KONCEPCE BEZPROSTŘEDNÍ BLÍZKOSTI HRADU NOVÁ CESTNÍ SÍŤ

HLAVNÍM BODEM TÉTO KONCEPCE JE ODKLONĚNÍ DOPRAVY Z NÁMĚSTÍ LIPNICE NAD SÁZAVOU. ÚČELEM JE, ABY ZDE PARKOVALO CO NEJMÉNĚ AUT A ZACHOVALA SE TAK ATMOSFÉRA HISTORICKÉHO NÁMĚSTÍ. PROTO, JE VYTVOŘENO NOVÉ PARKOVIŠTĚ, KTERÉ SE NACHÁZÍ U SOKOLOVNY. Z TOHOTO DŮVODU BYLO NUTNÉ NOVÉ VYTVOŘENÍ CESTNÍ SÍŤE, KTERÁ BUDE PROPOJOVAT BEZPROSTŘEDNÍ BLÍZKOST HRADU. CESTY JSOU NAZNAČENY MODŘE NA MAPĚ. Z PARKOVIŠTĚ SE NA HRAD DÁ DOJÍT BUĎ PO DŘEVĚNÉ LÁVCE A NEBO PO KAMENNÝCH ŽULOVÝCH SCHODECH VPRAVO OD LÁVKY. SCHODY JSOU 8 M ŠIROKÉ A 22 M DLOUHÉ. JSOU OBROVSKÉ PROTO, ABY LÉPE ZAPADLY DO PROSTORU KVŮLI VELKOLEPOSTI HRADU. CESTY JSOU TAKTÉŽ Z ŽULY A TO V PODOBĚ RŮZNĚ NASEKANÝCH KAMENŮ. V LIPNICI NAD SÁZAVOU SE TĚŽÍ ŽULA, PROTO BYL VÝBĚR MATERIÁLŮ ZVOLEN TAKTO. ŽULA JE V TOMTO PŘÍPADĚ NENÁPADNÝM MATERIÁLEM A NEVYTVÁŘÍ ŽÁDNÉ ZBYTEČNÉ KONTRASTY. HRAD JE HLAVNÍ DOMINANTOU TOHOTO PROSTORU, PROSTOR JE TŘEBA UCELIT A "UKLIDIT", NENÍ TŘEBA VELKÝCH ZÁSAHŮ.

KONCEPCE VE STŘEDU MĚSTA CESTNÍ SÍŤ

Skica – pohled od amfiteátru skrz stromy na školu

Cesty z žulových štípaných desek
(nepravidelných)

Skica – pohled na schodiště

Masivní schody z velkých žulových bloků,
prorostlé trávou, přírodní dojem, splynou s
prostředím

DETAIL

UMÍSTĚNÍ DETAILU M 1 : 5000

STÁVAJÍCÍ STAV M 1 : 1000

PROBLÉMOVÁ MAPA M 1 : 1000

1. NOVĚ VZNIKLÉ PARKOVIŠTĚ
– CHYBÍ PROPOJENOST S CELÝM ÚZEMÍM

2. CHYBÍ PROPOJENOST HRADU S
AMFITEÁTEM A NOVĚ VZNIKLÝM PARKOVIŠTĚM,
NUTNO VYTVOŘIT NOVOU CESTNÍ SÍŤ

3. ZAROSTLÝ SVAH
KAZÍ DOJEM, PĚKNÝ HRAD, ALE POD NÍM
NEUPRAVENÝ SVAH S NÁLETY DŘEVIN, HRAD
STOJÍ NA SKÁLE – ODSTRANIT MÍSTAMI HLÍNU
A NÁLETY DŘEVIN A ODKRÝT TAK SKÁLU

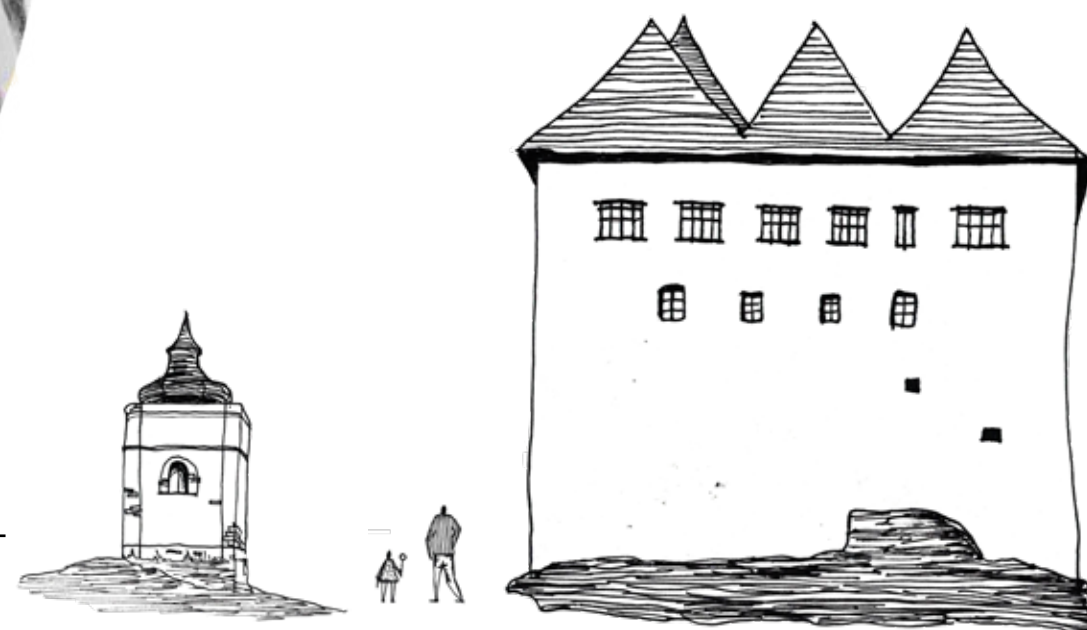
4. CESTA ROZDĚLUJÍCÍ HLEDIŠTĚ S PÓDIEM
– NOVĚ VEDENA NAD AMFITEÁTEM

KONCEPCE LÁVKY M 1 : 1000

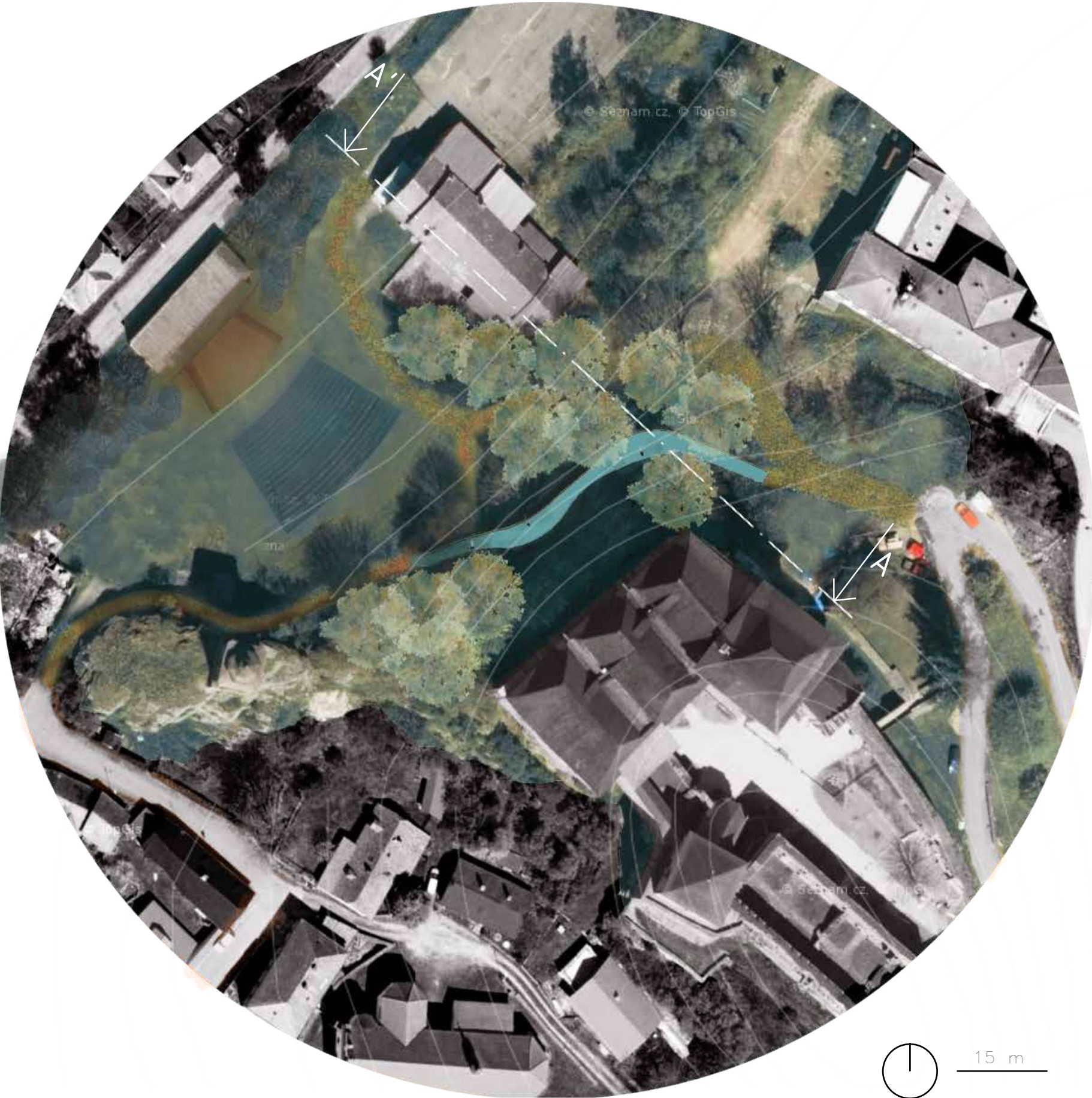

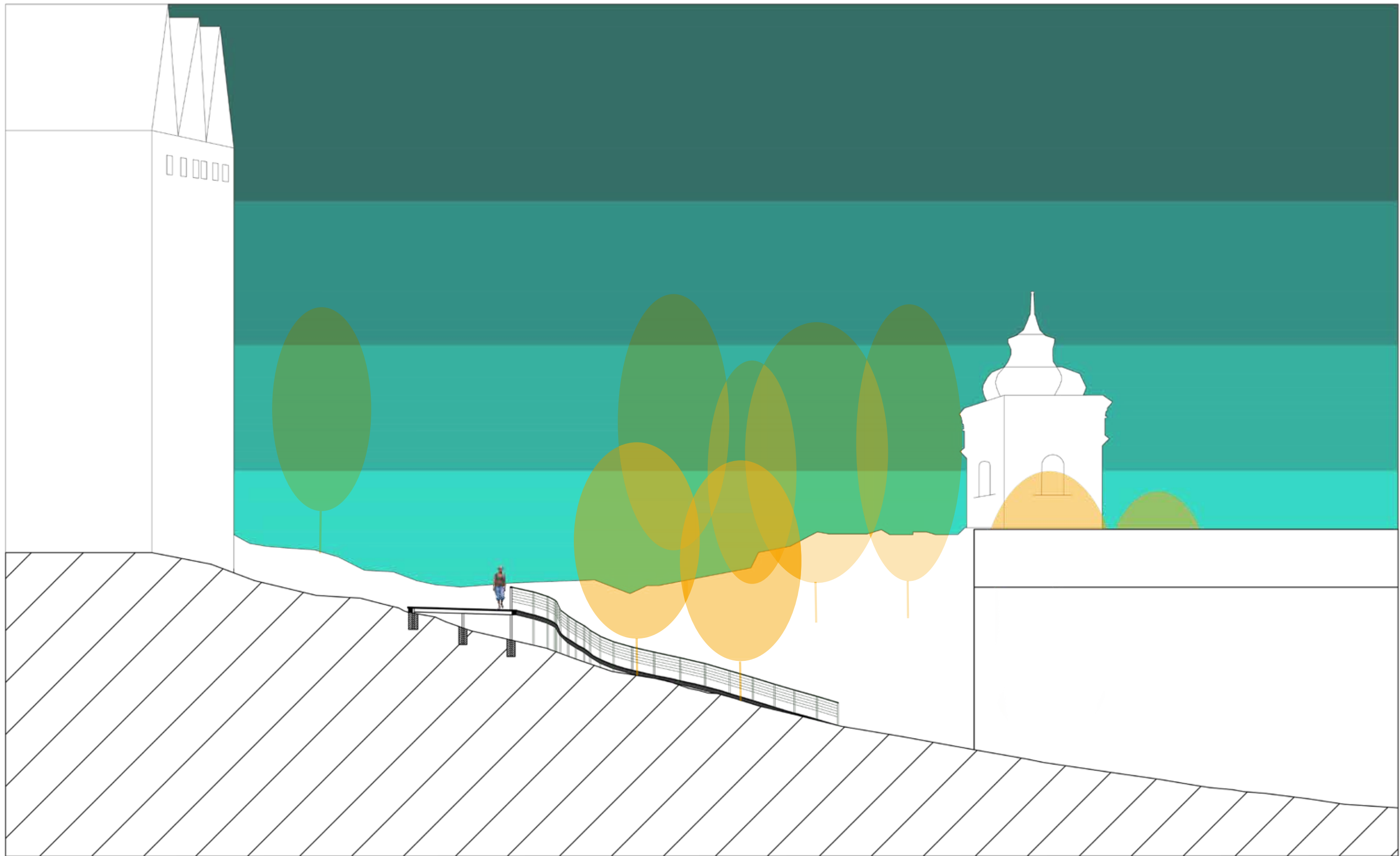
PROČ MALÝM VELKÝM?

DŘEVĚNÁ LÁVKA SE PODOBÁ TVAREM PÍSMENU "S". JSOU TO VÝBĚŽKY – MÍSTA NA ZASTAVENÍ. PRVNÍ MÍSTO NA ZASTAVENÍ JE SMĚREM OD AMFITEÁTRU K HRADU. ORANŽOVÉ ŠIPKY ZNAČÍ, KAM MÁ ČLOVĚK MOŽNOST SE DÍVAT. V TÉTO POZICI SI PŘIPADÁ ČLOVĚK MALÝM. HRAD JE MAJESTÁTNÍ A ČLOVĚK V TOMTO MÍSTĚ NA NĚJ VZHLIŽÍ. KDYŽ ČLOVĚK POSTUPUJE NAHORŮ, DOSTANE SE NA DRUHÉ MÍSTO NA ZASTAVENÍ, KTERÉ JE TROCHU VĚTŠÍ NEŽ TO PRVNÍ. ZDE SE ČLOVĚK STÁVÁ VELKÝM, KDY OKOLÍ NEPŮSOBÍ UŽ TOLIK MAJESTÁTNĚ. ZÁROVEŇ TO SYMBOLIZUJE CESTU ČLOVĚKA V ŽIVOTĚ, KDY Z MALÉHO SE POMALU STÁVÁ VELKÝM.

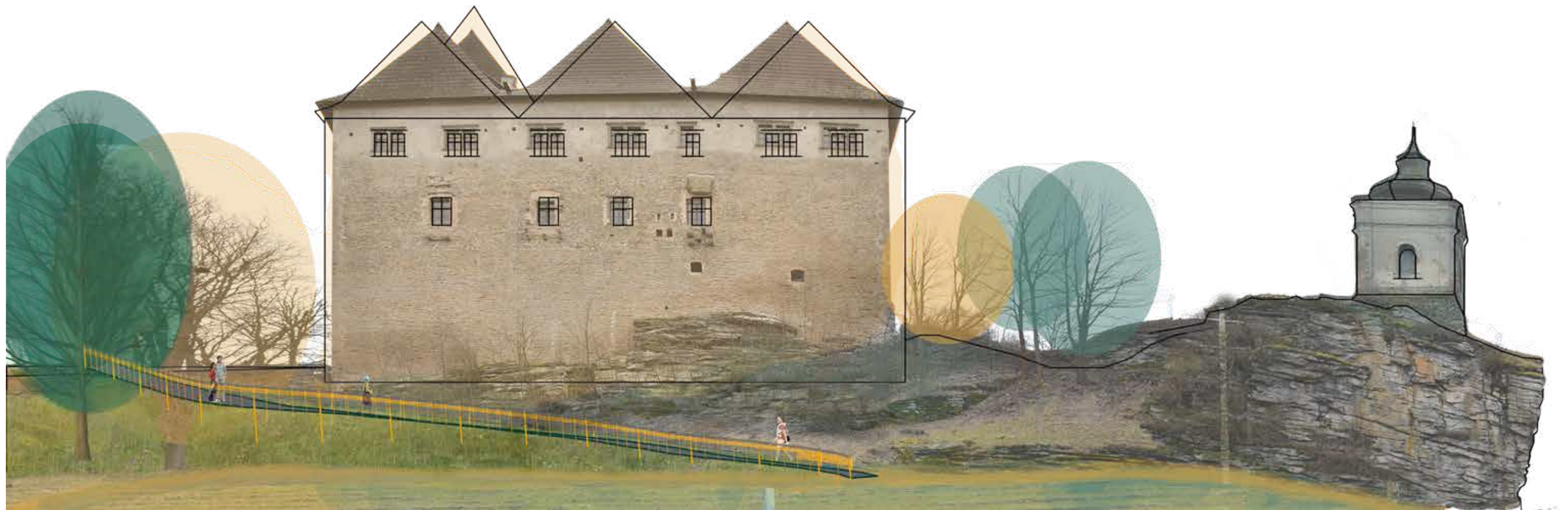

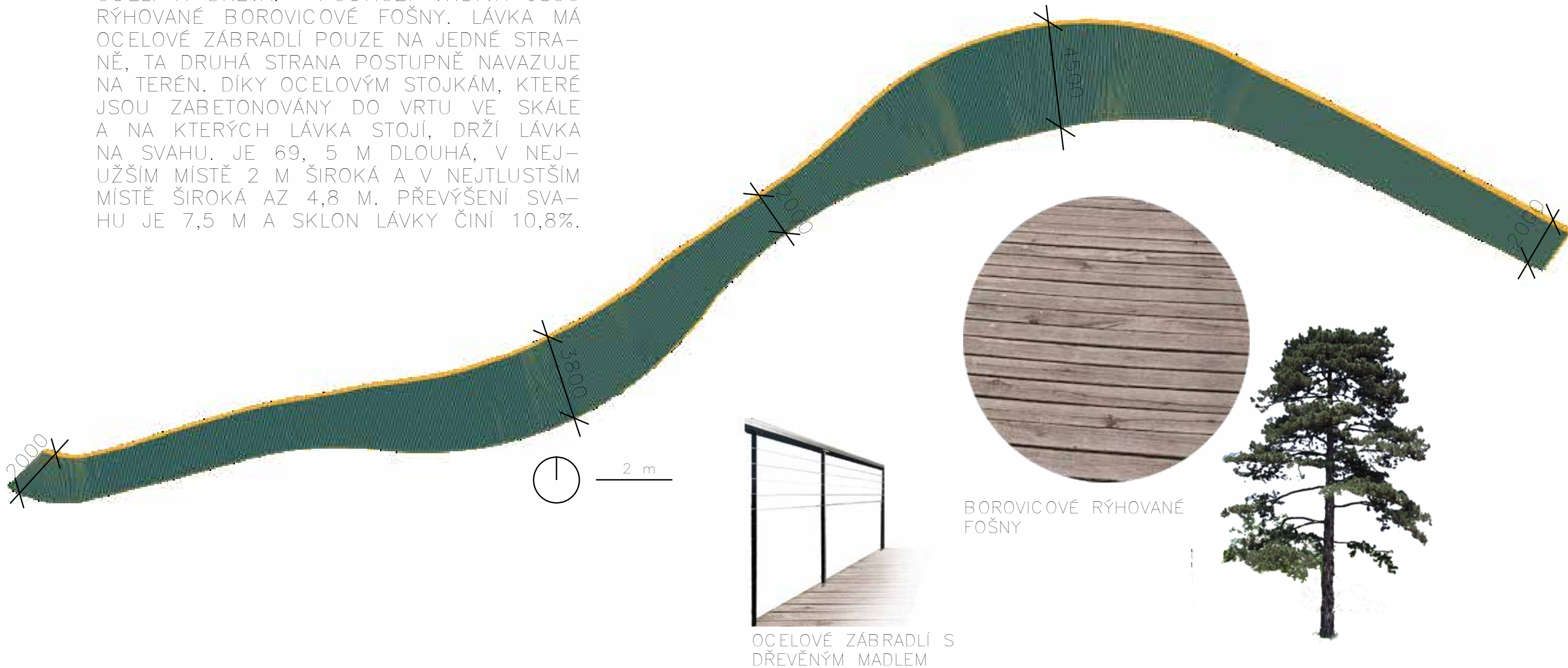
POHLED M 1 : 250

5 m

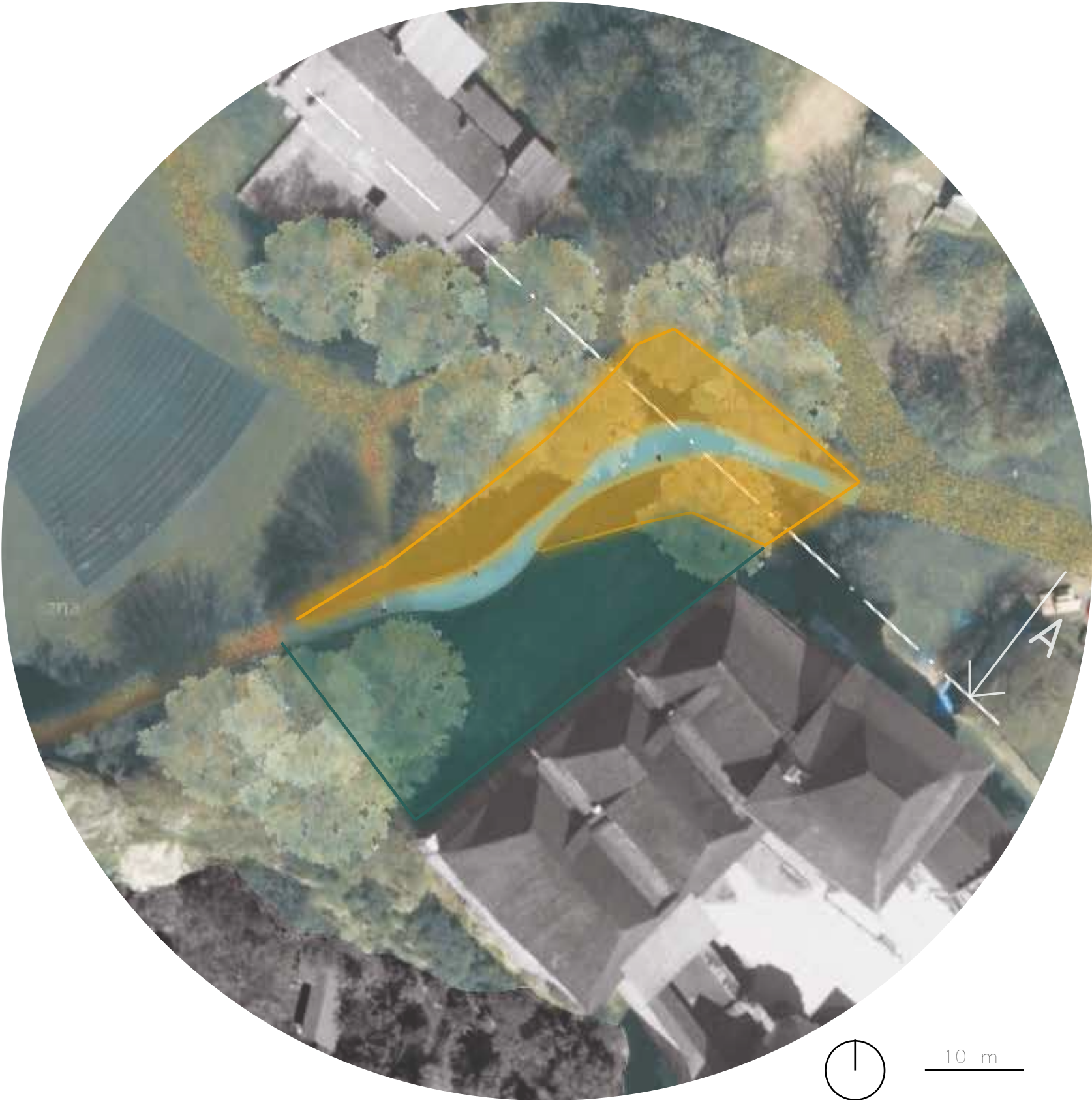
LÁVKA

LÁVKA SE NACHÁZÍ NA SEVEROZÁPADNÍM SVAHU HRADU. NA SVAH JE LÁVKA POLOŽENA A PŘIROZENĚ KOPÍRUJE TERÉN. JEJÍ KONSTRUKCE JE Z KOMBINACE MATERIÁLŮ OCELI A DŘEVA. POCHOZÍ VRSTVA JSOU RÝHOVANÉ BOROVICOVÉ FOŠNY. LÁVKA MÁ OCELOVÉ ZÁBRADLÍ POUZE NA JEDNÉ STRANĚ, TA DRUHÁ STRANA POSTUPNĚ NAVAZUJE NA TERÉN. DÍKY OCELOVÝM STOJKÁM, KTERÉ JSOU ZABETONOVÁNY DO VRTU VE SKÁLE A NA KTERÝCH LÁVKA STOJÍ, DRŽÍ LÁVKA NA SVAHU. JE 69,5 M DLOUHÁ, V NEJÚŽŠÍM MÍSTĚ 2 M ŠÍROKÁ A V NEJTLUŠTŠÍM MÍSTĚ ŠÍROKÁ AŽ 4,8 M. PŘEVÝŠENÍ SVAHU JE 7,5 M A SKLON LÁVKY ČINÍ 10,8%.

NÁVRH VEGETACE M 1 : 500

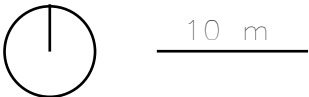
VŠECHNY STROMY V NÁVRHU ZŮSTÁVAJÍ, NIC NEKÁCÍM, ANI ŽÁDNÉ STROMY NEVYSAZUJÍ.

KVĚTNATÁ LOUKA
"Úklid" svahu – sejmutí nánosů
a trávy, nanesena vrstva
ornice, výsadba nových rostlin

SKÁLA
Odkrytí skály, sejmutí nánosů,
vyčistit prostor

NÁVRH VEGETACE – KVĚTNATÁ LOUKA

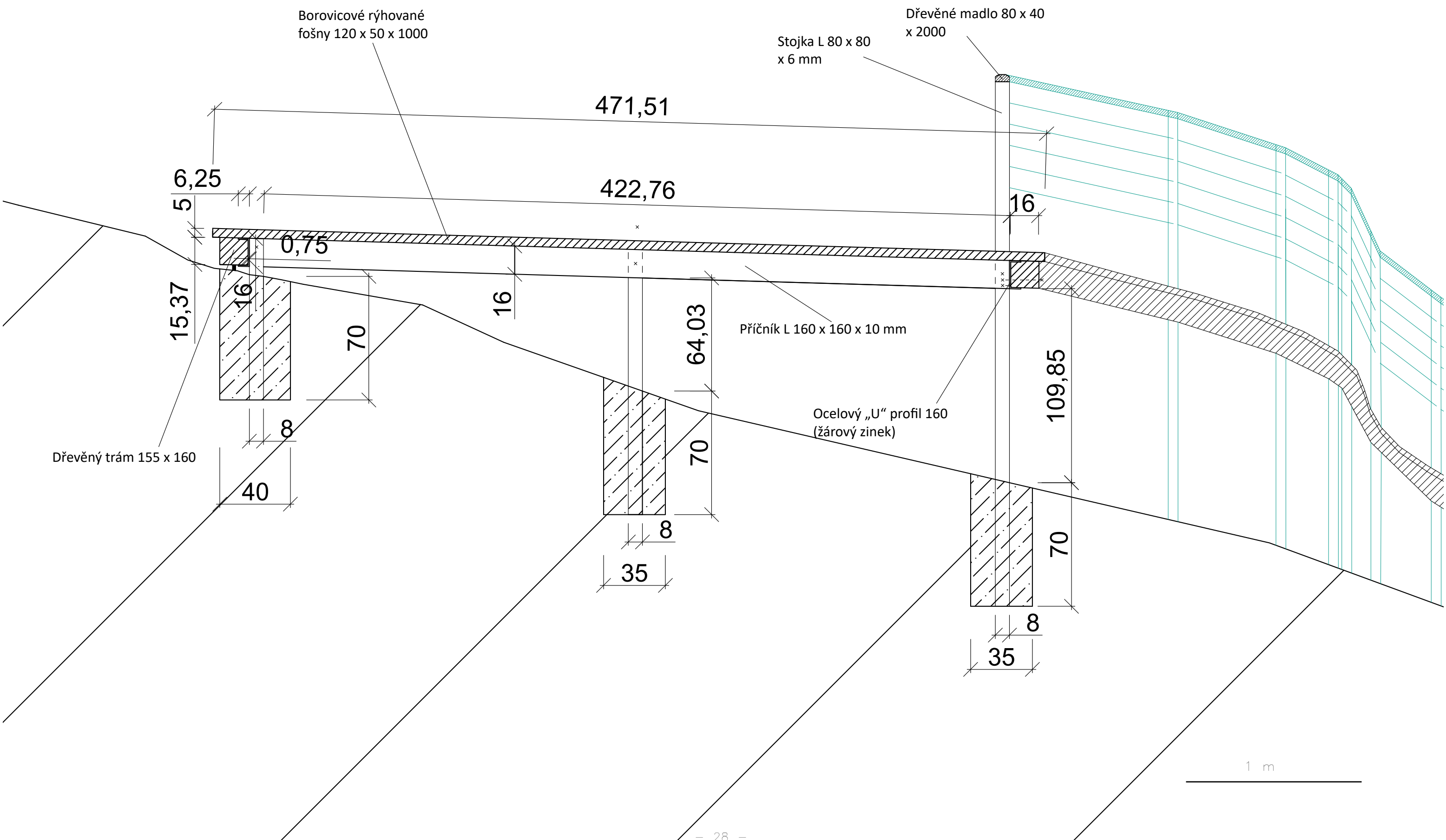
SLOŽENÍ KVĚTNATÉ LOUKY

TRÁVY (70%) – KOSTŘAVA DRSNOLISTÁ, TOMKA VONNÁ, LIPNICE LUČNÍ, PSINEČEK OBECNÝ, KOSTŘA–
VA ČERVENÁ, DLOUZE VÝBĚŽKATÁ....

BYLINY (28%) – TŘEZALKA TEČKOVANÁ, ŘEPÍK LÉKAŘSKÝ, RMEN BARVÍŘSKÝ MOCHNA PŘÍMÁ, KRVA–
VEC MENŠÍ, JITROCEL KOPINATÝ, HVOZDÍK KARTOUZEK....

JETELOVINY (2%) – ŠTÍROVNÍK RŮŽKATÝ, ÚROČNÍK BOLHOJ, VIČENEC LIGRUS....

Řezopohled A – A' M 1 : 20

KONSTRUKCE LÁVKY

KONSTRUKCE LÁVKY JE Z ŽÁROVĚ ZINKOVANÉ OCELI DOPLNĚNÁ DŘEVEM (BOROVICE). SLOUPKY JSOU PRŮBĚŽNÉ A TVOŘÍ ZÁROVEŇ ZÁBRADLÍ. JSOU TO NOSNÉ STOJKY, KTERÉ NESOU CELOU LÁVKU. JSOU ZABETONOVÁNY DO VRTU DO SKÁLY MIN. 500 MM. MOSTOVKA JE Z "U" PROFILŮ DO NICH JSOU NA VRATOVÉ ŠROUBY VLOŽENY TRÁMKY (155 X 160 X 4000). U PROFILY DRŽÍ K SOBĚ PŘÍČNÍKY (160 X 160 X 10) PO 200 MM. NA TRÁMEK SE UPEVNĚJÍ FOŠNY MOSTOVKY. FOŠNY JSOU Z RÝHOVANÉHO BOROVICOVÉHO DŘEVA. RÝHY ZABRÁNÍ KLOUZÁNÍ. STOJKY UMOŽŇUJÍ DILATACI VE SMĚRU NAHORU A DOLŮ. "U" PROFILY NEJSOU NATĚSNO, ALE SPOJOVÁNY PŘES STYČNÍKOVOU DESKU S OVÁLNÝMI OTVORY PRO ŠROUBY. TO UMOŽNÍ KLOUZÁNÍ PŘI ROZTAHOVÁNÍ A "SMRŠŤOVÁNÍM" "U" PROFILŮ.

MODEL

ZDROJE

FOTOGRAFIE SÁZAVY – <http://www.flyfoto.cz/>

<https://mapy.cz/>

<https://geoportal.gov.cz/web/guest/home>

FOTOGRAFIE LOUKY, ŽULOVÉ KVÁDRY A DESKY, FOŠNY, ZÁBRADLÍ, BOROVICE – <https://cz.pinterest.com/>

DALŠÍ FOTOGRAFIE VLASTNÍ